

Monumentnummer*: 506638

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 06 februari 1997
Kadaster deel/nr 82636/182

Woonplaats* Maastricht
Gemeente* Maastricht
Provincie* Limburg

Locatiennaam Maastricht
Locatieomschrijving Brusselsepoort

Kadastrale gemeente* Maastricht
Sectie* D
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2096

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig TRAMSTATION in eclectische stijl, ca. 1894, vertrekpunt voor de tramlijnen Maastricht-Glons (1894), Maastricht-Tournebride met aansluiting op de tramverbinding tussen Tongeren en Maaseik (1898) en de lijn Maastricht-Vroenhoven-Tongeren (1909). Het pand, gebouwd in opdracht van de NMVB, is gesitueerd in de gesloten wand van het Koningin Emmaplein en doet dienst als officiersmess van het Provinciaal Militair Commando. Na het vervallen van de tramlijnen is de eerste bouwlaag, met open wachtruimten onder ronde toegangsbogen, voorzien van een gesloten frontgevel. Daarbij is het rustica-stucwerk vervangen en werden de rondbogen van de stationshal voorzien van venster- en deurkozijnen. De aanbouwen van een laag aan de achtergevel plus een houten bijbouw zijn uitgesloten van bescherming.

Omschrijving

Voormalig tramstation met souterrain, twee bouwlagen en zolderverdieping op rechthoekige plattegrond, gesitueerd in lengterichting. Het geheel wordt gedekt door een zadeldak met muldenpannen, bakgoten en een recente dakkapel op het voordakvlak. Twee dakkapellen plus dakvenster op het achterdakvlak.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Symmetrische voorgevel. Gepleisterde eerste bouwlaag op hardstenen plint. Vijf gesausde bakstenen rondbogen voorzien van drie stalen vensters met roedeverdeling en twee dubbele houten toegangsdeuren.

Figuratief smeedwerk van recente datum in de vulstukken van de deurbogen.

In de tweede bouwlaag bevinden zich vijf venstertraveeën met rechthoekige houten T-vensters, geflankeerd door gestucte hoeklijsten, onderling gescheiden door gestucte, Ionische zuilen en omgeven door lijsten die afwisselend van een boogvormig of driehoekig fronton zijn voorzien. Het geheel tegen de achtergrond van een grijsblauw gesausde bakstenen optrek met gesneden voegen, als het ware rustend op een gevellijst. De gestucte zuilen lijken een architraaflijst te dragen die oorspronkelijk was voorzien van de tekst: "<- Vers Glons. Chemins de fer Vicinaux. Vers Maeseck ->".

De gevel wordt bekroond door een aanzienlijke topgevel met driehoekig fronton. De drie traveeën worden geleed door vier gestucte Corinthische zuilen. Centraal geplaatst is een ronde stationsklok in een gestucte lijst met boogfronton, geflankeerd door twee vensters in een stuclijst met driehoekig fronton. Daarboven, in de timpaan van het grote fronton, een gestuct gevelvlak dat oorspronkelijk het opschrift "Station" droeg.

De achtergevel is opgetrokken van grauwbroune baksteen en onregelmatig ingedeeld. Drie segmentboogvormige houten kruiskozijnen, segmentboogvormig verticaal geleed houten venster, twee ongelede segmentboogvormige houten vensters in de tweede laag. De eerste laag wordt geheel aan het oog onttrokken door wit gesausde aanbouwen van een laag plus een houten bijbouw, welke zijn uitgesloten van bescherming.

De achtertuin wordt omgeven door een bakstenen tuinmuur. De indeling van het interieur is op de begane grond volledig gewijzigd.

De indeling van de tweede laag en de zolderverdieping is intact, maar bevat geen beschermde onderdelen.

Waardering

Het voormalige tramstation is van cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling en vanwege de innovatieve waarde. De architectuurhistorische waarde wordt bepaald door de bouwstijl, de esthetische kwaliteiten en de ornamentiek. Uit oogpunt van ensemblewaarden is het pand van grote betekenis als belangrijk onderdeel van de Maastrichtse singelgordel. Verder is het tramstation vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van de stad en van betekenis voor het aanzien van de stad. Dientengevolge is het pand van zeer groot belang in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de stedelijke omgeving.

Het voormalige tramstation beschikt tenslotte over een typologische en functionele zeldzaamheidswaarde, in combinatie met een voor tramstations relatief hoge ouderdom.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Transport

Functie

Tramstation

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument